

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Så er det hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):
Det kan Det Konservative Folkeparti heller ikke.

Vi drøftede stort set nøjagtig det samme forslag for et par år siden. Jeg gav klart og tydeligt udtryk for den konservative holdning dengang, og den har overhovedet ikke ændret sig. Indsætte, der udelukkes fra fællesskab, er selv årsag til dette.

I øjeblikket kan man anke afgørelsen til Direktoratet for Kriminalforsorgen; og hvis deres afgørelse går en imod, kan man gå til Ombudsmanden, og det synes vi er rigeligt. Vi synes ikke, der er nogen grund til at belemre domstolene med det, så vi afviser forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):
Hr. Helge Adam Møller glemmer vist, at hr. Helge Adam Møller ikke deltog sidste gang, forslaget blev behandlet, men at det var fru Carina Christensen, der overtog hr. Helge Adam Møllers ordførerskab. Men sådan er der så meget.

Enhedslisten skal have ros for at rejse denne debat med ujevne mellemrum. Jeg husker stadig væk, da SF i midten af 1980'erne fik vedtaget et beslutningsforslag om, at man skulle undersøge, i hvilket omfang isolation var farlig for folk. Det tog så 10 år, før man blev færdig med den undersøgelse, og først her i 1990'erne fik vi begrænset mulighederne for at isolere.

Kl. 13.30

Det er klart, at der nu er en viden om, at isolation, enrumssanbringelse, er eller kan være farlig for et menneskes psykiske udvikling. Derfor er det også fint, at man med det her pres konstant får tvunget Justitsministeriet til at forholde sig til udviklingen af enrumssanbringelser.

Vi kan også se på arbejdsgruppens konklusioner, at man erkender, at man skal være meget opmærksom på de mennesker, der sidder i enrum, og erkende, at det kan være et psykisk meget alvorligt problem for den pågældende.

Når det så drejer sig om unge under 18 år, så synes jeg også, at vi skal mindes den undersøgelse, som Retsudvalget blev orienteret om, da vi var sammen med Fyns Amt. Der fortalte den ansvarlige for Fyns Amtskommune, at der er lavet en undersøgelse blandt de unge i de fynske institutioner, hvor det viser sig, at op til 69 pct.

af unge på sikrede institutioner har psykiske lidelser.

Man kan meget vel forestille sig, at hvis en ung lander i et fængsel, en ung, som oven i købet er psykisk ustabil, og derefter sættes isolation af den ene eller den anden grund, kan det være meget ødelæggende for den pågældendes udvikling og den pågældendes sundhed.

Derfor er det vigtigt, at Enhedslisten konstant holder det her pres. SF stemmer ligesom sidst for, hvis det lander til anden behandling i salen.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil godt spørge fru Anne Baastrup: Vi har denne 17-årige, som man af den ene eller den anden grund – det kan være på grund af disciplinære vanskeligheder eller trusler mod medfanger – bliver nødt til i øjeblikket at sætte i enrum. Det vil SF ikke være med til, men skal han så sættes sammen med en anden 17-årig, som er lige så kriminel? Han må jo ikke sættes sammen med en voksen kriminel – sådan har jeg forstået SF's retspolitiske tanker.

Hvem er det, vi skal sætte ham sammen med? Er det bedre, at vi sætter to ekstremt kriminelle sammen, så de er isolerede sammen og rigtig kan blive mere kriminelle, end at vi lader ham sidde alene? Man må have et modforslag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det, der er vigtigt i den type eksempler, er at finde ud af, hvorfor den pågældende er så ekstremt voldelig. Det hjælper jo ikke at sætte ham i enrum. Han er jo lige så voldelig, når han kommer ud. Han bliver ikke rask af at blive sat i enrum.

Hr. Helge Adam Møllers opfattelse af mennesket går på, at man kan true og straffe folk til at ændre sig. Det kan man ikke. Man kan ændre noget i menneskers hoveder, hvis de er sammen med almindelige mennesker. Der er andre muligheder for at få denne voldelige adfærd ud. Vi har på nuværende tidspunkt et projekt, hvor det er tidligere kriminelle, der deltager i det projekt, hvor man bl.a. har meditation, brydetræning og andet, og de folk lærer at styre sig selv.

Hr. Helge Adam Møller er meget optaget af cognitive skill-programmerne, lær at styre dig selv-programmerne. Det er i et samspil med andre mennesker, de lærer at styre sig selv. De lærer ikke at styre sig selv ved bare at sidde alene. De bliver mere tosset oven i hovedet af det.